DE VLAMINGEN

EN WIJ

door N. E. DER LANDER

N.E.N.A.S.U. UTRECHT

DE FRANSCHE TAALGRENS

DE VLAMINGEN EN WIJ

M.M.

„De verhouding tot de deelen van den Dietschen Stam buiten het Rijksverband, dient zooveel mogelijk te benaderen de verhouding tusschen de deelen van het Rijk onderling."

(Punt 2 van het Programma der N.S.B.)

Wat zijn eigenlijk volksgenooten? Wat verstaat men onder volk, onder natie, nationale staat, nationaliteiten-staat? Onze Nationaal-Socialistische beweging is een volksche en daarom dienen wij deze begrippen goed onder de oogen te zien.

Onder een volk is te verstaan een aantal menschen, die door bloedverwantschap, maar ook door verwantschap van taal, zeden, karakter en opvattingen een saamhoorigheid gevoelen, dientengevolge bewust naar samengaan streven, daarom een verlangen koesteren tot aaneensluiting en door een gezamenlijke geschiedenis van lijden en overwinnen, groote daden en vernederingen zelfs, hoogte- en laagtepunten, in hun besef van lotsverbondenheid samengesmeed werden.

Rasverwantschap is niet voldoende om een afgerond volk te vormen, anderzijds geen absolute voorwaarde, aangezien de wil tot gemeenschapsvorming rasverschillen kan uitschakelen, mits deze rasverschillen niet al te groot zijn.

De taal is het sterkst sprekende kenteeken van een volk en waar taalgemeenschap bestaat — zonder dat deze door kolonisatie is ontstaan — kan men eveneens besluiten tot beschavingsverwantschap en tot historische verwantschap. Tot hen, die dezelfde taal spreken, voelt men zich door ondefinieerbare banden aangetrokken; men voelt een volksgemeenschap. Waar de taal, zoo schoon de moedertaal genoemd, de weg is, waarlangs onze gedachten zich uiten in woord en op papier, daar is iedere aanslag op die taal, iedere verbastering, ieder misprijzen zelfs, een schennis van iets innerlijks, immers de bij overlevering verkregen taal van de moeder. Zoo is de onderdrukking van de taal de onderdrukking, de verlamming van de uitdrukkingsmogelijkheden van den mensch en als zoodanig een misdaad aan het volk begaan.

Zoo beschouwd is elke schending van de taal — en als zoodanig het onnoodig gebruik van vreemde woorden — een vergrijp aan een geestelijk goed der gemeenschap, n.l. de taal van het geheele volk.

Uitgaande van het bovenstaande wordt de volksgemeenschap door de taalgemeenschap bepaald en zoo komen wij tot het begrip volksstaat, wanneer het geheele volk zich op een omgrensd gebied een zelfstandige, gezaghebbende regeering opgebouwd heeft. Een nationale staat is een staat, waarvan de onderdanen tot eenzelfde volk behooren (Nederland, Denemarken). Een nationaliteiten-staat vereenigt op zijn gebied menschen, die tot verschillende volkeren behooren, meest op vrijwel omgrensde gebieden in dien staat (België, Zwitserland). Dan zijn er nog staten aan te wijzen, welke in meerderheid nationaal, ook

nog kleinere of grootere minderheden van andere volken bevatten (zoo bevat b.v. Frankrijk, o.a. Duitschers, Vlamingen, Italianen, Bretons). In zooverre minderheden meestal in grensgebieden wonen, aanleunende tegen gebieden met volksgelijken onder eigen gezag, geven zij veelal aanleiding tot wrijving tusschen staten, tot „irredenta". In een Nationaal-Socialistisch, dus op volkschen grondslag, geregeerd Europa, zouden zulke kwesties vanzelf opgelost worden. Welk voordeel ligt er immers in, zulke bevolkingsgroepen tegen hun wil in een bepaald staatsverband buiten hun eigen volksgemeenschap te houden, wanneer men er van af-ziet, dat onder hun land kool of erts ligt, of dat men er zoo goed vestingen kan bouwen?

De dwang, waaronder deze ingelijfde bevolkingsgroepen gevoelen te moeten leven, en het geweld hun taal aangedaan, zijn de oorzaak van spanningen, welke gezien de staatkundige groepeering van Europa, in ons werelddeel de onderlinge verhouding der staten ten zeerste benadeelen. Een hergroepeering, waaraan volksche eenheden ten grondslag liggen, zou aan deze spanningen een einde maken.

Voor hen, die dit vraagstuk niet zijn voorbij gegaan, zullen de woorden van MUSSERT: „Wanneer het ooit zal komen tot een Pan-Europa, dan zal het zijn dank zij het Nationaal-Socialisme" een diepere beteekenis gekregen hebben. Wanneer wij bedenken, dat de wereldgeschiedenis den fanatieksten strijd heeft opgeteekend in oorlogen, die uit een geestelijk ideaal zijn ontstaan, dan ligt het tevens voor de hand, dat de wereldvrede een utopie zal blijven, totdat de oorzaken van deze groote conflicten zijn weggenomen.

De taal is 't opmerkelijkste teeken van een volkseenheid. In Europa wordt Nederlandsch gesproken: in den staat Nederland (Noord-Nederland), in Zuid-Nederland of wel Vlaanderen in ruimeren zin genomen, namelijk in Belgisch Vlaanderen (ongeveer 4½ millioen menschen) en in Fransch-Vlaanderen (eenige honderdduizenden) allen te zamen in een samenhangend gebied over drie staten verdeeld.

Moeten wij belang stellen in deze volksgenooten buiten onze grenzen? Ja! Een dergelijke belangstelling bestaat en wel in steeds wassende mate in de drie uiteengescheurde volksdeelen. Die belangstelling kan zijn: letterkundig, cultureel en politiek. In 't eerste geval dus alleen voor de wederzijdsche letterkunde. In 't tweede geval gaat de belangstelling verder. Daarbij stelt men zich op 't standpunt, dat de cultuur der verspreide Nederlanders denzelfden grondslag heeft en dat de uitgebreidheid aan deze cultuur haar rijkdom geeft en tevens de mogelijkheid zichzelf voortdurend te verjongen, te ontwikkelen en te leven. Het is daarom niet alleen een eereplicht voor iederen Nederlander, maar

zelfs een eisch van zelfbehoud, om steeds en overal voor de gemeenschappelijke cultuur op te treden en aan hare ontwikkeling mede te werken.

Vooral wij, ongeveer 8 millioen Rijks-Nederlanders, moeten beseffen, dat onze cultuur gedragen wordt en ontwikkeld moet worden door de gezamenlijke 12½ millioen Nederlanders in West-Europa. De Nederlandsche cultuur tusschen Dollard en Duinkerken is rijk en onze warme liefde moet die heele beschaving omvatten. Gelukkig mogen wij op die cultuur terecht zelfs trotsch zijn. Te weinig wordt helaas begrepen, dat de liefde tot 't Nederlandsche volk zich niet alleen uitstrekken mag tot hen, die ons dichtbij omringen, maar ook tot hen allen, die misschien een afwijkend dialect spreken, een eenigszins afwijkenden aard hebben, misschien in een ander godsdienstig verband georganiseerd zijn. Weet dan, neen, voelt, dat Groningers, Vlamingen, Hollanders, Zeeuwen, Brabanders, Friezen, Limburgers, enz. allen aan onze cultuur meebouwen, allen Nederlanders zijn in de hoogere beteekenis.

Een Nederlandsche beschavingsdaad moet een vreugde zijn voor ons allen. Eene beleediging de Nederlandsche taal aangedaan, wordt door ons allen meegevoeld. De aanslagen op de Nederlandsche cultuur in onzen zuidelijken buurstaat, de minachtende behandeling van 't Vlaamsch treft en wondt ook ons.

Zij, die uit zuivere liefde voor 't Nederlandsche volk tot 't Nationaal Socialisme kwamen, moeten die liefde uitstrekken ook tot hen, die door geheel willekeurig getrokken grenzen buiten onze staatkundig georganiseerde volksgemeenschap vielen. Het is on-volksch zich er op te verheffen, dat de Noord-Nederlanders beschaafder zouden zijn dan de Zuid-Nederlanders, die door de Hollandsche verwaarloozing en door de Fransche, anti-Nederlandsche, verdrukking misschien wat minder gepolijst zijn, maar in de plaats daarvan een groote opbruisende levenskracht behielden. Het is een plicht alle Nederlandsche volksgenooten in hun cultureele moeilijkheden te steunen. Het is bedroevend dat velen, ook onze regeering, meenen uit diplomatieke beleefdheid of anderszins zich aan dien plicht te kunnen onttrekken. Het is een onvervreemdbaar recht van ieder volk, zijn bedreigde kultuur krachtdadig te steunen. Zij, die dat nalaten, worden niet beloond met tegenbeleefdheden, maar met verachting. Alleen een volk, dat van plan is ten gronde te gaan, onttrekt zich aan dien plicht. En wij zijn van plan te leven!

Hendrik van Veldeke, Hadewijch, Boendale, Melis Stoke, Jacob van Maerlant, Ruusbroec, Vondel, en tallooze anderen, oude en jonge schil-

ders, stedebouwers, geleerden, ontdekkers, zeevaarders, kooplieden en aanvoerders, zij stammen uit Noord- en Zuid-Nederland, zij behooren aan beiden, aan heel-Nederland.

Het is de plicht aller Nederlanders de eigen beschaving hoog te houden, ongeacht de grenzen, die 't door Nederlanders bewoonde gebied doorsnijden. Een plicht, die te eer begrepen wordt, als wij bedenken, dat 't begrip Nederlander meer omvat dan Hollander, wij moeten Nederlandsch leeren denken, niet uitsluitend Hollandsch, waardoor verkeerde begrippen ontstaan en velen zich op Den Haag blindstaren. Zoo denken velen, helaas te velen: wat gaat ons de Nederlandsche cultuur der Vlamingen aan, waarom ons, Hollanders, daarmee te vermoeien? Wij hebben toch geen overlast. Dan komt de vraag: mogen wij ons in de binnenlandsche politiek van een anderen staat mengen, door de Vlamingen in hun cultuur te steunen?

Iedere staat heeft tot plicht de cultuur zijner onderdanen te verheffen. Dat geldt in België voor de Vlamingen schijnbaar niet; maar aangezien de tegenwerking alleen ondergrondsch is, hoewel zeer actief, en ofschoon de aanval op 't Nederlandsch zeer systematisch en de sabotage van de taalrechten eenvoudig onteerend is, is 't geen „officieel politiek" punt der Belgische regeering, de Nederlandsche cultuur te onderdrukken. Wanneer noodig, doet zij gaarne 't tegendeel voorkomen. Dus kan 't nooit een „politieke" inmenging zijn, onze eigen cultuur te steunen en de Vlamingen, Brabanders en Limburgers in België (tezamen gemakshalve Vlamingen genoemd) te willen opbeuren door hun literatuur te steunen, door kinderuitwisseling in de vacanties, door Nederlandsch spreken in Vlaanderen en in de oude Nederlandsche stad Brussel en op duizend andere wijzen. Dat kan de Belgische regeering eigenlijk alleen maar aangenaam zijn.

Dat is beter gedaan dan de Vlamingen in den rug te schieten door 't gebruik van uitsluitend Fransche opschriften en taal bij tentoonstellingen, huldigingskransen, telegrammen, en briefwisseling, zooals onze grooten en grooteren gaarne doen en welke platbroekerij, waarschijnlijk niet eens dank, maar hoogstens verachting en ridderorden doet innen. Dit onvolksch optreden is tegenover de Vlamingen een lafheid en wordt door hen ook als zoodanig gevoeld. Neen, walging over die menschen, die aan de grens dadelijk hun kreupel Fransch luchten, waarover de Belgische grenskommiezen, meest Vlaamsche volksjongens, meewarig lachen.

Neen, 't is geen politieke inmenging in de binnenlandsche aangelegenheden van een anderen staat, als wij met volksgenooten, die wonen in dien anderen Staat, Nederlanders in cultuur willen

zijn, zoo wij de banden nauwer aanhalend, hen in hun moeilijk lot willen steunen. Eerst als ook zij weer op de oude hoogte zijn, waarop wij eens van hen moesten leeren, zal de Nederlandsche beschaving weer volop bloeien. Iedere cultuur heeft een zekere ruimte van grondgebied noodig. Wij klagen over de geringe verbreiding der Nederlandsche taal, terwijl te zelfder tijd velen met een schouderophalen voorbijgaan aan onze naaste verwanten, zonder te beseffen, welk een tragische strijd daar gevoerd wordt, om hetgeen wij van onze ouders en voorouders als vanzelfsprekend ontvingen en daarom juist misschien niet voldoende op prijs stellen. 't Nationaal Socialisme zal ons dit weer bijbrengen en ons leeren dat niet geld, „ieder voor zich, ook op cultureel gebied", maar dat wij den cultureel zwakkeren volksgenoot de steunende hand moeten toesteken.

Waarom hooren wij op de scholen, lezen wij in de kranten zoo weinig van Vlaanderen, waarom zoeken onze sport-, kunst-, wetenschappelijke en andere vereenigingen zoo weinig verbinding met de Vlamingen? Waarschijnlijk omdat 't niet graag gezien wordt van regeeringswege. Het zou immers de „aangename" verhouding tot onzen zuidelijken buurstaat vertroebelen, als wij de ongelukkige Vlamingen eens niet in den steek lieten, als wij er eens verontwaardigd over waren, dat de Nederlandsche beschaving in Brussel doodgetrapt wordt. Wij zullen er ons niet aan storen, dat vele „officieele" Nederlanders liever met de franskiljons goede vrienden zijn dan met de Vlamingen; wij zullen doen, wat ons hart ons ingeeft ten spijt van hen, die alleen in aftandsche diplomatieke formules denken. Niet de hoofsche diplomaten uit den Haag maken de kracht uit van den Staat, maar het volk, dat ondanks alles nog zuiver kan voelen, wat goed en kwaad is.

Wat baten alle toenaderingspogingen, alle lezingen, reisjes en tentoonstellingen om een nauwere vriendschap tusschen de staten Nederland en België tot stand te brengen, zoolang de bewuste Nederlander weet, dat bijna 5 millioen zijner volksgenooten in België als minste minderheid wordt behandeld, wanneer onze Nederlandsche taal daar een „jargon vaseux" (een modderdialect) genoemd wordt. Wanneer er gesproken wordt over twee staten, die zooveel gemeen hebben, is dat eene gewilde verdraaiing van het feit, dat de Noord-Nederlanders alles gemeen hebben juist met die onderdanen van den staat België, die 't minst in tel zijn.

Maar waar is de grens tusschen cultureele en politieke belangstelling? Wordt die grens niet spoedig overschreden en is politieke belangstelling wel geoorloofd?

Zoolang die passief is zeer zeker, zelfs voor de regeering. Een

actieve belangstelling onzer regeering zou als inmenging in de binnenlandsche politiek van een bevriende mogendheid ongeoorloofd zijn, al zijn dergelijke buitenlandsche inmengingen tot in den jongsten tijd talrijk. Wij zelf denken slechts aan de beruchte aanwijzingen van den Belgischen minister HIJMANS aan zijn agenten in Nederlandsch-Limburg, vlak na den oorlog.

Merkwaardig is, dat de Hollander een vrijheidskampioen is voor kleine volken, mits .... ze maar ver weg wonen, dus alleen platonische belangstelling noodig is. Spreek hem echter niet over politieke belangstelling voor de Vlamingen. Die wonen te dicht bij en zijn verwant, dat is lastig. Maar *een noodzaak van politiek zelfbehoud* is 't, den politieken strijd der Vlamingen te volgen zelfs wanneer men voor hen cultureel niets voelt; immers is 't zonneklaar, dat de politieke strijd van 4½ millioen Vlamingen niet zonder weerslag kan blijven op ons kleine land. Een bewuste regeering moet 't duidelijk zijn, dat struisvogelpolitiek voor Rijksnederland een groot gevaar moet zijn. Daaraan kan alle handjesschudden en lintjes wisselen niets veranderen. Maar of onze elkaar opvolgende regeeringen belangstellend zijn, is niet bekend; tenzij dan dat zij den Vlamingen, ook in Nederland, eenige malen in den rug gevallen zijn. Uitgeweken Vlamingen werd 't leven bemoeilijkt, enz.

Dat er in België dingen van groote draagwijdte kunnen gebeuren, weet de doorsnee Noord-Nederlander niet. Voor zijn rust wordt hem dat in de kranten zorgvuldig onthouden (op instignatie van de regeering?). Want zelfs de lauwe Hollander kon zich wel eens opwinden tegen dezen bevrienden staat, die onze cultuur in haar bereik stelselmatig kapot maakt. De Belgische en Fransche regeeringen hebben eene doelbewustere diplomatie, die een slaapnevel over Nederland legt van lintjes en linten (wat zijn wij toch verdienstelijk!), alliances, comité's, expositions en veel meer, een nevel die den Hollander belet te zien en te hooren.

De Vlamingen roeren zich sinds den oorlog heftig en al zijn er hoogte- en laagtepunten in hunne beweging, er liggen mogelijkheden in, die voor ons belangrijk zijn. Het is toch van groot onderscheid of België een tweetalig land blijft, of eentalig verfranscht wordt, of zelfs uiteen valt en er een onafhankelijk Vlaanderen van 4½ millioen Nederlanders ontstaat en ons de hand toesteekt of zelfs samenvoeging verlangt. Ook of zulks langs vreedzamen weg zich ontwikkelt of op een bloedige wijze. Ons zou dat als Rijk niet aangaan? Zullen dan regeering en volk de koppen in 't zand steken? Het maakt voor ons toch nu reeds een groot verschil uit of België Fransche „bondgenoot" is

met 'n leger waarvoor de Vlamingen 't meeste bloed moeten leveren, dan wel onder invloed der Vlamingen zich los werkt, en zelfs of Frankrijk dit zal toelaten, of de Belgen bij een onderdrukking der Zuid-Nederlanders zou helpen (koppen in 't zand, snel!!). Moet de Hollander daarover dom gehouden worden? Daarom is de Belgische politiek en de Vlaamsche strijd in ieder geval voor den Rijksnederlander van groot gewicht; daarom is 't een plicht, niet alleen cultureel, maar ook politiek in den strijd der Vlamingen belangstelling te stellen, in het eigenbelang van Noord-Nederland.

Ook voor hen, die tegenover de Vlamingen een afwijzende houding aannemen, maar goed Nederlander willen zijn, is belangstelling geboden.

Het is noodzakelijk, dat onze pers 't volk over dit vraagstuk ruimer inlicht, al zou 't voor ons prestige te denken geven, te lezen hoe onze bevriende buurstaat zijn 4½ millioen Vlamingen, onze volksgenooten, behandelt. Wij mogen niet gevaar loopen straks verrast te worden en er hulpeloos en radeloos bij te staan. In ons huidig wankelend wereldbestel is alleen hij wat waard, die wakker en bewust is en zich niet laat overrompelen. Als wij voor struisvogel willen spelen, zal dit de Vlamingen niet weerhouden verder te strijden en ons voor feiten te stellen, waarmee wij ons onverhoeds *moeten* bezig houden.

***

Maar wat gaan ons toch die buitenlanders, die Belgen, aan? De Waalsche socialist en latere minister DESTREE schreef voor den oorlog in een open brief aan den koning: „Sire, er zijn geen Belgen, er zijn alleen Vlamingen en Walen". Toch, er zijn Belgen. De goede oprechte vaderlanders niet te na gesproken, maar oordeelende naar de leidende figuren, maken de „Belgen" den indruk te zijn de ontworteldden van beide zijden, voornamelijk verfranschte Vlamingen, de franskiljons, die in een vrij Vlaanderen direct uitgeschakeld zouden worden; verder zij, die geen nationaliteitsgevoel meer hebben voor hun eigen Waalsche of Vlaamsche volk en dus gemakshalve Belgen zijn; de financiers, degenen die meer voordeel van den staat België verwachten, dan van hun eigen volk, de baantjesjagers, de producten der tegennatuurlijke vermuilezeling in Brusselsche en andere wetsverkrachtende scholen. Toch schijnen deze „Belgen" slechts een, hoewel luidruchtige, minderheid te zijn.

De Walen verklaren steeds, dat zij naar Frankrijk hunkeren, dat zij daarbij hooren. Zij beschouwen België en vooral Vlaanderen als een kolonie, waar alle vette postjes voor hen zijn, zonder dat zij de taal

dier inboorlingen behoeven te kennen, neen, die zelfs openlijk mogen verachten. Zoolang de grootste landsuitgaven gaan naar Waalsche industrieën, openbare werken, instellingen, scholen, enz., zoolang is 't goed. *Daarom voelt de Waal niets voor den Belg,* die probeert den Waalschen honger eenigszins te remmen om den Vlaming oogenschijnlijk een beetje te bevredigen. Zou echter de positie der Walen tot de juiste verhouding worden teruggebracht en zij uit de baantjes in Vlaanderen gedrongen worden, dan verliest hij zijn belangstelling voor den staat België, en wil met zijn Waalsche gewesten naar Frankrijk. Men hoore slechts wat de Waalsche senator BRANQUART sprak op de Waalsche Waterlooherdenking (een rouwherdenking zonder een enkele Belgische vlag!) 16 Juni 1935: „Laten wij ons geen illusies maken, ondanks alle mogelijke Brabançonnes zal de tweestrijd zich voortzetten tusschen de mentaliteit van den schaduw en van het licht, tusschen den Germaanschen geest van dwang, dogmatisme en onverdraagzaamheid en aan den anderen kant den geest van onafhankelijkheid, klaarheid en broederlijkheid, die vanuit Frankrijk over de heele wereld uitstraalt". Een zekere heer CARLIER zeide o.a. „Wij willen Belgen blijven, zoolang de Belgische staat de volledige ontplooiïng onzer eigen beschaving zal verzekeren". Vlaamsche Nederlander, 't zij U gezegd.

De Franskiljons, de renegaten, zijn de felste Vlaamschhaters en anti-Nederlandsch; immers zoolang Nederland als nationalen staat bestaan zal, zoolang zal de Vlaming daaruit krachten putten. Zij, de volksvreemden weten, dat met een Vlaamsche overwinning hun eigen lot bezegeld zal zijn. Daarom zijt gij van hunne sympathie verzekerd als gij in Vlaanderen Uw volksgenooten wilt verloochenen en hen ontmoedigen:

Toch is de Vlaming naar het getal in de meerderheid. Maar tegenover zich heeft hij het hof, 't heele bestuursapparaat, de financiers, de hoogere geestelijkheid, leger, gerecht en zijn eigen verraders, die uit baantjesjagerij naar den vijand overloopen en waarmee de Nederlandsche staat goed bevriend is. Zij immers leenen geld van ons, organiseeren wereldtentoonstellingen, deelen lintjes uit. Daarom, Nederlanders, moogt gij niet te veel hooren, doofpotten de kranten. Uw bloed zou eens gaan koken. Maar waar velen onzer Hollandsche regeerders nauwelijks de waarde eener Noord-Nederlandsche volkseenheid meer beseffen, kunnen wij niet verwachten, dat zij iets voor onze Zuid-Nederlanders voelen. Neen, de belangstelling voor de Vlamingen moet bij ons volk van onderen op gewekt worden, zooals de heele Nederlandsche saamhoorigheid weer van onderen op in ons volk hersteld

moet worden, een eenheid, die ons laat lachen om de kunstmatige scheidingen, die door knoeiers gemaakt worden ten bate van het eigen standje.

Eens, wanneer gij Noord-Nederlanders, meer van de Vlamingen weet, zult gij met hen medeleven, zooals nu met Limburgers of Groningers. Laat U niet wijsmaken, dat wij in 1830 de Belgen gelukkig kwijt zijn geraakt. Het was een met Fransch geld betaalde opstand op Nederlandsch gebied van Brusselsch gepeupel onder Fransche leiding, gesteund door de Walen. Door Fransche troepen zijn wij er uit gedrukt. Dus heelemaal geen reden tot juichkreten over dezen nederlaag.

Eenige malen in den loop der eeuwen werden wij door krijgswisselvalligheden gescheiden, telkens werd onze gemeenschappelijke ontwikkeling verbroken.

Maar 't groeiend nationaal besef in Vlaanderen en in Noord-Nederland zal hen elkaar doen terugvinden, zooals dat bij andere gedeelde en doodgewaande volkeren geschiedde, bijv. Polen.

Daarom, Nederlanders, laat U niet door vooroordeelen, op school aangeleerd of in kranten aangedikt, vooroordeelen van godsdienstigen, staatkundigen of pseudo-geschiedkundigen aard afleiden van Uw plicht, den Vlaamschen strijd te leeren kennen. De belangstelling, het medevoelen komt dan vanzelf, dat kan ik U verzekeren.

Volksch geoordeeld zijn de Vlamingen geen buitenlanders, zoomin als Limburgers en Noordhollanders; Pruisen en Beieren; Sicilianen en Piemonteezen, elkaar als buitenlanders beschouwen.

***

Om U, lezer, ons standpunt nader toe te kunnen lichten en er U op te wijzen, dat Uwe belangstelling verdiend is voor een Nederlandsch volksdeel, dat als Zuidelijke grenspost in de geschiedenis zwaar te lijden had, willen wij U een kort overzicht geven van zijne geschiedenis. De Zuid-Nederlanders hebben de slagen opgevangen, waarvoor wij bespaard bleven. Dat heeft hun goed en bloed gekost. 't Is daarom eene eereplicht ze te laten weten, dat wij daar niet onverschillig tegenover staan.

„De geschiedenis van den Nederlandschen Stam” wordt helaas te weinig onderwezen in haar onderling verband.

Wij leeren z.g. Vaderlandsche geschiedenis van Noord-Nederland, en hooren luttel over de Vlamingen, die zoo'n beetje een plaatsje vinden bij de buitenlandsche geschiedenis. Prof. Dr. P. GEYL heeft een bewerking der „Geschiedenis van den Nederlandschen Stam” ter hand genomen, welke zeer lezenswaardig is.

De dood van Lodewijk den Vromen (840 n. C.), zoon van Karel den Grooten, had ten gevolge de splitsing van 't groote Frankische Rijk in drie deelen. 't Rijk van Lotharius reikende van Middellandsche Zee tot Noordzee sloot vrijwel 't heele Nederlandsche (Dietsche, Nederduytsche) taalgebied in, behalve Vlaanderen ten westen van de Schelde, 't welk in naam aan Lodewijk, den koning der West-Franken kwam. 't Is een tijdperk van strijd, de groote rijken tegen elkaar, invallen der Noormannen. In 't deltagebied, de moerassen tusschen zee en groote rivieren, onder volksgelijke graven van Holland en Vlaanderen, elkanders soms steunende, strijden de Dietsche Stammen voor hun bestaan tegen de Noormannen, tegen Oost en Zuid. Burchten rijzen op, abdijen en handelsplaatsen, versterkte steden ontstaan, gebouwd door 't Dietsche volk, losjes gegroepeerd om grafelijke en hertogelijke families.

Er breekt dan 't tijdperk aan, dat de regeerende grafelijke geslachten door huwelijk en vererving hun gebieden trachtten uit te breiden, waarbij de nationale belangen der onderdanen geen rol speelden en waarbij 't niet lang duurde of geslachten met Fransche namen en van Fransche afkomst regeerden over Nederlandsche gewesten, welke meegesleept werden in familietwisten en twisten met de Fransche koningen, die hun gebied trachtten te consolideeren en voorgaven recht te hebben op Vlaanderen. De nationale eenwording der Nederlanders werd ook toen voortdurend en opzettelijk gestoord door Fransche invloeden, die in Vlaanderen graven aan 't bewind hielpen, die zuiver Fransche pionnen waren en weggewerkt werden als zij niet gewillig genoeg waren. Dat steden als Brugge, Gent, Yperen en andere toch nog zoo sterk en rijk konden worden was te danken aan de Nederlandsche kracht en onverzettelijkheid, zooals ook nu nog in den staat België de taalgrens nog steeds loopt als voor een duizend jaren. 't Zijn die eerste steden in Vlaanderen en Brabant met hun beschaving, die bevruchtend op de Noord-Nederlanders inwerkten. 't Zijn hun burgers, die in 1302 op den 11den Juli voor 't eerst halt toeriepen aan den Franschen expansiedrang en waar de Vlamingen (de Klauwaerts) de Fransche ridderscharen, de grafelijke partij en de met den Franschen koning heulenden Leliaerts bij Kortrijk vernietigden (Guldensporenslag). Voor ons heele Nederland was die slag van de grootste beteekenis.

De oude geschiedenis projecteert zich in 't heden en de door familieverhoudingen met elkaar in verband gebrachte, zuiver Nederlandsche en zuiver Fransch-Waalsche gewesten, zouden steeds aanleiding zijn voor Fransche inmenging, voor oorlogen en scheuringen.

De eerste groote scheuring ontstond in den 80-jarigen oorlog, niet omdat 't zuiden katholiek en 't noorden protestant was, want de Her-

vorming begon immers in 't zuiden. 't Was de afval der Waalsche gewesten, die den Spanjaarden in 't Zuiden de macht in handen speelde, waardoor de Hervormden naar 't Noorden uitweken of weer katholiek werden. Ook de afgunst der Amsterdamsche koopluiregenten op Antwerpen heeft de krachtige doorzetting van den strijd om de hereeniging der Nederlanden tegen den wil der Stadhouders in, belet.

In 1632 werd een plan gemaakt met Frankrijk om Wallonië bij Frankrijk te voegen, terwijl de Staten Generaal een oproep tot de Vlaamsche gewesten zouden richten tot aansluiting. Het kwam niet tot uitvoering helaas.

Stadhouder Willem II verzette zich tegen den vrede van Munster (1648) die de scheiding vastlegde. Velen onzer groote mannen uit dezen tijd en uit de Gouden Eeuw zijn uit Vlaanderen naar 't Noorden gekomen.

Krijgsgeweld bracht de scheiding tot stand: in 1585 werd Antwerpen door de Spanjaarden ingenomen. De sluiting van de Schelde werd in 1648 bij den vrede van Munster bezegeld: de Zuidelijke Nederlanden, aldus mr. A. J. van Vessem in een hier volgende beschouwing over deze periode, de Zuidelijke Nederlanden, die de Spaansche Nederlanden waren geworden, werden, tot bevestiging van de in den oorlog veroverde machtspositie van het Noorden tegenover Spanje, van de zee afgesloten. Vooral voor de Zuidelijke Nederlanden was de scheiding nadeelig. Immers, deze kregen hierdoor het karakter van wingewest, eerst van Spanje, daarna van Oostenrijk, later van Frankrijk, en konden zich aldus niet ontwikkelen tot een voor zichzelf werkende factor in het Europeesche Statenstelsel. Het Dietsche gedeelte der Zuidelijke Nederlanden werd vooral zwaar getroffen door het feit, dat de cultureele gemeenschap met het Noorden werd afgesneden, en dat de economische gemeenschap, die in wording was, veranderd werd in een economische tegenstelling, die voor de Vlaamsche gewesten fnuikend was. Dat de geest der Vlamingen, op eigen bodem blijvend, vreemden geworden, die aldus in hun natuurlijke vrienden hun tegenstanders leerden zien, terwijl zij door de staatkunde der groote mogendheden hulpeloos heen en weer gesleurd werden op het politieke schaakbord, verward moesten worden en dat zij niet meer begrepen, waar eigenlijk hun bestemming lag, dat is in samengaan met het Noorden, is begrijpelijk. Evenals te begrijpen is, dat het Noorden niet meer inzag, dat er ook een Nederlandsche bestemming lag in het Zuiden.

Ernstig hadden de Zuidelijke Nederlanden te lijden van het streven

van Frankrijk om de Nederlanden en gevolgelijk in de eerste plaats de Zuidelijke Nederlanden, te overheerschen. Hierdoor werd het Zuiden het slagveld van Europa. Hier althans heeft de Republiek van het Noorden haar Nederlandsche taak, indien niet ten volle begrepen, dan toch uitgevoerd, zoolang zij er toe bij machte was. De geschiedenis van de Noord-Nederlandsche Republiek is een aaneenschakeling van inspanningen om de verovering der Zuidelijke Nederlanden door Frankrijk te verhinderen: hiertoe heeft de Republiek oorlogen gevoerd tot zij aan het einde der 18de eeuw uitgeput ineenzonk. Toen was ook het lot der Zuidelijke Nederlanden beslist en de Fransche doodsklok luidde over het Dietsche Vlaanderen. Tallooze Noord-Nederlanders, wier namen Vlaanderen nooit gekend heeft, hebben in dezen strijd hun leven geofferd op de slagvelden van Zuid-Nederland, tal van Hollandsche vloten zijn voor dit doel in zee gegaan: voor de bescherming der Zuidelijke Nederlanden tegen Frankrijk liet Michiel Adriaanszoon de Ruyter het leven op de verre kusten van Sicilië. Indien er thans nog een België, indien er thans nog een Vlaanderen is, dat niet bij Frankrijk is ingelijfd, zoo is dit dank zij de volharding, dank zij het geofferde goed en bloed van Noord-Nederland. En zoo dit in België en zelfs in Vlaanderen niet begrepen is en zoo daar zelfs in onwetendheid gesmaad werd op de Hollandsche Barrière-politiek, die gericht was tegen Frankrijk, maar niet tegen de Zuidelijke Nederlanden: de feiten zijn niet anders, en indien na de verwarring van eeuwen de Vlaamsche geest tot zichzelf komt, zal hij erkennen, dat Holland's helden en redders hier ook Vlaanderen's helden en redders zijn geweest. Evenals anderzijds Holland eens zal moeten leeren inzien, dat de strijders der Vlaamsche Beweging in Zuid-Nederland, van den Guldensporenslag tot heden, ook strijders zijn voor Noord-Nederland tegen het opdringende Rijk der Franschen.

Toen kwam de Fransche revolutie. De Franschen wierpen zich op de Zuidelijke Nederlanden en lijfden met de Waalsche gewesten ook de Vlaamsche in. Vlaanderen werd van vele kunstschatten beroofd. De verfransching ging naar hartelust te keer. Ook Noord-Nederland werd door Frankrijk ingelijfd. Ten slotte volgde de nederlaag van Napoleon en de Europeesche mogendheden, onder leiding van Engeland, maar op Noord-Nederlandsch initiatief, stichtten een nieuwen Nederlandschen staat, helaas, alweer met de Waalsche gewesten daarbij, den eeuwigen doorn in het Nederlandsche vleesch, niet te onzen bate, maar om Frankrijk dwars te zitten.

Voor 't eerst na eeuwen ontving Vlaanderen een Nederlandsch be-

stuur, waarbij zijn taal geëerd was. Het is in dit 15-jarig tijdperk van eenheid, dat de grondslag gelegd werd, de vonk werd ontstoken, die eerst lang na de scheiding in Vlaanderen 't besef deed ontstaan van eigen waarde. 't Zijn niet de Vlamingen geweest, die den opstand wilden of er aan meededen (afgezien van eenig steeds vechtlustig gepeupel). 't Is ook niet de lagere Vlaamsche geestelijkheid geweest, maar de hóógere, soms van zuiver Fransche afkomst, die zich tegen Koning Willem wendde. 't Zijn Fransche troepen geweest, die ons er uit drukten. Voor eenige jaren wilden de Vlamingen met eenige plechtigheid bloemen leggen op 't graf van CHASSÉ, den verdediger van Antwerpen. Onze Nederlandsche regeering meende daarbij goed te doen hare tegenwerking te verleenen(!)

Op de 8ste Fransch-Waalsche bedevaart naar Waterloo van 16 Juni 1935 zeide A. CARLIER: „Het zijn onze (Waalsche) voorouders die deze revolutie (1830) hebben gemaakt, geholpen door een handvol Vlamingen, opgeleid in de lycea van Napoleon en oud-soldaten van 't Fransche Keizerrijk". Zoo was 't ook; de leiders der z.g. Belgische Omwenteling waren Franschen, 't was een Fransche Commune op Dietschen bodem. Men moet wel in den benepensten-klein-Hollandschen gedachtengang gevangen zijn om zich er over te verheugen die „Belgen" kwijt te zijn, zonder te willen nagaan, wat men daarbij ook verloor.

Na de scheiding ging 't weer berg af, de door koning Willem I gestichte Hoogeschool in Gent werd verfranscht. Een verfranschingswoede barstte over 't ongelukkige land los. Wanneer België dan niet bij Frankrijk ingelijfd mocht worden, wat 't doel was, dan moest dat doel op langen termijn worden bereikt. Daarvoor was de verfransching van 't Nederlandsche element noodig. Vergeten wij niet, dat Brussel toen nog zeer overwegend Nederlandsch was. Alle posten werden door Walen en Franschen of verfranschte Vlamingen bezet. De Vlaamsche volkskracht moest vernietigd, de Vlamingen tot minderwaardigen gestempeld worden. Alleen zij, die zich verfranschten of meehielpen hun mede-Nederlanders te vertrappen, kwamen omhoog. Dit langdurig systeem van belooning van volksverraad werkt nog tot in onze dagen door. Nog steeds is volksverraad een gezocht middel tot snelle positieverbetering. Oogendienarij, kruiperigheid en dergelijk gif hebben dikwijls diegenen aangetast in Vlaanderen, die geroepen behoorden te zijn hun volk te leiden en te dienen.

't Algemeene beschavingspeil ging achteruit. De scholen werden zooveel mogelijk verfranscht, een behoorlijk Nederlandsch onderwijs verdween. De Vlamingen waren dus op hun gewestelijk dialect aange-

wezen en moesten zich dan uit taalarmoede over belangrijke onderwerpen in 't Fransch onderhouden. (In 1910 vond men in de steden van Oost-Vlaanderen nog gemiddeld 20% analfabeten!!)

Vele Vlamingen en Noord-Nederlanders, die niet door 't rumoer der Belgische revolutie verblind waren, betreurden de scheiding. Reeds in 1849 verbroederden zij zich op een wetenschappelijk congres in Gent, welke stad langen tijd een broeinest van „orangisme" was.

Op de verdrukking kwam langzamerhand een reactie. Schrijvers (b.v. Conscience — Vlaamsche Leeuw), geleerden en volksgezinden kwamen voor de rechten van 't Vlaamsch op. Deze beweging was echter hoofdzakelijk romantisch, zonder politiek. Weldra bleek 't, dat Vlaamsche en Belgische belangen uit den aard der zaak niet samen konden gaan. Er ontstond een reactie tegen België zelf, hoewel vooreerst nog bij weinigen. (Lees de gedichten van Rodenbach). De meesten hadden nog voldoende vertrouwen om tegelijk pro-Belgisch en pro-Vlaamsch te zijn. Er ontstond eene taalbeweging, die voor de Vlamingen gelijke uitoefening aller rechten in het Vlaamsch vroeg. 't Was immers mogelijk gebleken, dat twee Vlaamsche arbeiders voor een Franschsprekende rechtbank, die hen niet verstond, ter dood werden veroordeeld, terwijl na de terechtstelling bleek, dat beiden aan de berechte misdaad onschuldig waren. Denkt daar eens goed over na, Nederlanders!

Er werd Vlaamsch geëischt in bestuur, onderwijs, rechtspraak, leger enz. Dat de Vlamingen steeds gehinderd werden door op Belgische suikerklontjes beluste leiders, die de beweging vooral ongevaarlijk hielden, was hun grootste hinderpaal. In de „Kritiek op de Vlaamsche beweging" heeft Vermeylen dit gedoe striemend afgeteekend.

Een grootsch oogenblik scheen 't, toen Franck (lib.), Kamiel Huysmans (soc.-dem.) en de bekende van Cauwelaert (R.K.) voor een jubelende menigte de handen inéén legden als teeken van eenheid in 't Vlaamsche streven.

Alle „drie kraaiende hanen" hebben echter de Vlaamsche zaak op beslissende oogenblikken steeds in den steek gelaten onder schoonschijnenden uitvluchten.

De roerigheid onder de Vlamingen nam toe, maar ook de tegenpartij zat niet stil. De verfransching werd meedoogenloos doorgevoerd. Alle uitingen van 't Belgisch leven waren in 't Fransch. Slechts kregen de hongerende Vlamingen af en toe eens een kluifje, een paar woorden Vlaamsch van de hoogsten in den lande.

Toen kwam de oorlog. Een orkaan van vuur en ijzer ging over België en woedde hoofdzakelijk in Vlaanderen. Leuven, Yperen, de grootste Nederlandsche kunstwerken verzonken in een poel van asch en modder. De koning had zijne volken ten strijde geroepen, niet als Belgen maar als „Vlamingen, gedenk den Guldensporenslag". „Walen gedenk de Franchimonteezen". Nadat 't Belgisch leger een deel door interneering verloren had en zich aan de Yzer vastzette, bestond 't voor ongeveer 80% uit Vlamingen, terwijl de frontlinies voor 90% door Vlamingen bezet werden. De Walen waren meer in de achterwaartsche diensten en kantoren in Havre en Calais te vinden. Een groot deel der Vlamingen vocht voor België als een bijkomstig iets, en hoofdzakelijk om Vlaanderen vrij te houden, ja zelfs met de hoop om de Vlaamsche positie in België te verbeteren.

Tezelfdertijd lieten echter Belgen, in Brussel of Parijs, veilig verschanst, hooren, dat „après la guerre on ne parlera plus de flamand" (na den oorlog zal er van Vlaamsch niet meer gesproken worden) en „la Belgique sera latine ou elle ne sera pas" (België zal latijnsch zijn of niet meer zijn), dus aanzeggende, dat na den oorlog 't Vlaamsche, 't Nederlandsche element uitgeroeid moest zijn of worden.

Aan 't front waren 't meestal Nederlandsche volksjongens, die hun jeugd en bloed offerden voor dat zelfde België, maar onder officieren, die veelal Walen waren, die geen Vlaamsch kenden of wilden verstaan. Een Vlaming was toch niet veel beter dan een Boche („Mof").

Hierop kwam spoedig een hevige reactie, die België in de grondvesten schokte. De Vlamingen begrepen, dat deze oorlog in zijn grond, den onderlingen afgunst der groote mogendheden, hun eigenlijk niets aanging. Het uitdagende optreden der Franskiljons maakte dat nog duidelijker. De band met de Walen had hen wederom parten gespeeld. Een vrij Vlaanderen zou buiten den oorlog gebleven zijn.

De Franschgezinde en anti-Vlaamsche houding der Belgische Regeering wekte ongerustheid onder de Vlamingen, zoowel in het door de Duitschers bezette gebied als onder de Vlamingen, die naar Nederland waren uitgeweken. De laatsten gaven in Amsterdam het dagblad de „Vlaamsche Stem" uit (zooals de Franschgezinde Belgen in Amsterdam de „Echo Belge" uitgaven), terwijl de actieve Vlamingen in het bezette gebied in Gent het blad de „Vlaamsche Post" oprichtten. Op den 11den Juli 1915 werd te Bussum door de groep van de „Vlaamsche Stem" in samenwerking met de Utrechtsche Studentenafdeeling van het A.N.V. een grootsche herdenking van den Guldensporenslag ingericht. Een huldetelegram werd aan koning Albert gezonden, waarin tevens de hoop was uitgedrukt, dat „onder Zijner

Majesteits wijs beleid het zelfstandige Vlaanderen in het onafhankelijk België" zou tot stand komen. Heel Vlaanderen jubelde. Het antwoord, dat ontvangen werd, beteekende echter „vecht en zwijgt". En de beide redacteuren, die desondanks hun arbeid aan de „Vlaamsche Stem" bleven voort zetten, de bekende dichter René de Clercq en de taalgeleerde Dr. Antoon Jacob, werden uit hun Belgische ambten ontslagen.

De actie der Vlamingen in Nederland, bij wie zich nationaal-gezinde Nederlanders aansloten, verbreedde zich tot een Groot-Nederlandsche, Dietsche actie. Mr. A. J. van Vessem richtte het tijdschrift „Dietsche Stemmen" op, waarvan de eerste aflevering in November 1915 verscheen, als orgaan van een groep Hollanders, Vlamingen en Zuid-Afrikaners. Ook Vlamingen uit het bezette gebied behoorden tot de groep van dit tijdschrift, dat beoogde alle actieve Dietsche strijders bijeen te brengen. In 1916 verscheen het weekblad „De Toorts" als strijdorgaan van dezelfde groep. In 1917 consolideerde deze groep zich door de oprichting van den „Dietschen Bond", waarvan Generaal Hertzog eere-voorzitter werd. Door deze verschillende organen, waarbij Hollanders, Vlamingen en Zuid-Afrikaners nauw samenwerkten, is de gedachte der eenheid van den Dietschen stam ten zeerste bevorderd en is voor het eerst de gedachte eener *Nederlandsche Stampolitiek* bewust gepropageerd.

Intusschen beriepen de Vlamingen zich tegenover den Duitschen bezetter van België op de Haagsche Conventie, om in Vlaanderen het normale leven te herstellen. In 1916 werd de Universiteit van Gent (door Willem I gesticht en na de scheiding dadelijk verfranscht) vernederlandscht en heropend. Later werden de Ministerieele bestuursorganismen gesplitst in Vlaamsche en Waalsche Ministeries.

De eersten bleven in Brussel, de anderen gingen naar Namen.

Er werd een Raad van Vlaanderen opgericht, onder leiding van Dr. Aug. Borms, die de onafhankelijkheid van Vlaanderen zou uitroepen, wat den Duitschers niet beviel. Onder de leus „onverfranscht", onverduitscht" trachtte de Raad Vlaanderens levensbelangen te dienen, al moest hij, door de omstandigheden gedwongen, met de Duitschers voeling houden.

De grondgedachte der Vlamingen was, dat 't Vlaamsche volk als Nederlandsch volk van den Staat België nooit recht ondervonden had en gezien de houding der Franskiljons, zelfs nu in oorlogstijd, ook in de toekomst geen recht te verwachten had. Omdat 't volksbestaan ging boven 't bestaan van den kunstmatigen staat België, maakten zij zich in gedachten en gevoelens daarvan geheel los. Dat zij later

voor verraders en alle leelijks uitgescholden werden, gebroodroofd, ter dood veroordeeld, gekerkerd werden, was een offer voor 't Nederlandsche volksbestaan.

Deze nieuwe Vlaamsche leiders, mannen van de daad, activisten, waren idealisten. 't Waren professoren, dokters, rechters enz., die een zwaren gewetensstrijd doormaakten alvorens de taak op zich te nemen België aan te tasten. Zelfs de socialist van der Velde, minister van justitie, vlak na den oorlog, moest dat toegeven.

Maar ook de Vlamingen aan het front werden roerig; zij stichten Vlaamsche kringen onder leiding van intellectueelen, die met de volksjongens in de loopgraven samengebracht, de volksgemeenschap leerden doorvoelen en hun zware lot wilden verlichten door geestelijke afleiding en ontwikkeling van beter gehalte, dan wat aan Parijsche soldatenblaadjes werd verspreid. Maar weldra traden de Franskiljons straffer op. Dergelijke kringen werden verboden, hun leiders vervolgd. Er ontstonden nu geheime groepen, er ontstond eene ondergrondsche Vlaamsche werking aan 't Belgische front. Vlaamsch gezinden werden naar gevangenkampen gestuurd, naar Cezembre, naar Avours, naar Fresnes en daar mishandeld en tot dwangarbeid aangezet. Men leze eens het hartverscheurende „Zwartboek der Vlaamsche Frontsoldaten."

De bekende Belgicistische „Vlaamsche" leiders werden naar 't front gestuurd, om met toespraken de Vlamingen te sussen. Eerst vechten, later kwam alles in orde. De spanning werd zoo groot, dat opstand dreigde. Vier Vlaamsche soldaten waagden hun leven en liepen naar de Duitsche linies over om eene verbinding tot stand te brengen met den Raad van Vlaanderen in bezet België. Een doelloos offensief werd, naar men zegt, uit wraak door de militaire overheid bevolen, waarbij duizenden Vlamingen sneuvelden en waarvoor men den naam rehabilitatie-offensief uitvond.

De koning gaf de plechtigste beloften, dat, als men nu doorvocht, na den oorlog aan alle Vlaamsche rechtseischen genoegen zou worden gedaan. Koninklijke belofte met Vlaamsch, Nederlandsch bloed bezegeld, maar *nooit ingelost.*

Toen kwam 't Duitsche offensief van 1918 en daarna de Duitsche ineenstorting. Zelfs gedurende dezen tijd hielden de Vlamingen hun eischen hoog.

De overwinning der Entente, heette de overwinning van de gedachte der vrijheid der kleine Volkeren. De Vlaamsche activisten werden, zoover zij niet uitweken, gevangen genomen, mishandeld, in Gent hun huizen door dronken gemaakt gepeupel en soldaten geplunderd.

Vooral de Belgen, die met de Duitschers zaken gedreven hadden, moesten hun Belgische lei schoon maken door de grootste vlaggen uit te hangen en de Vlaamsche activisten mee te vervolgen.

Terwijl de socialisten in Lophem van den terugkeerenden koning verschillende eischen wisten af te dwingen, hielden de Belgicistische zoogenaamde „Vlaamsche leiders" uit 't veilige buitenland teruggekeerd, uit lafheid hun mond dicht, ja, drongen bij de zegedronken Franskiljons aan op strenge bestraffing der activisten, hun eigen volksgenooten, die met reine handen zich zelf voor 't volk geofferd hadden. De Nederlandsche Universiteit in Gent werd verfranscht, professoren gevangen gezet, de Vlaamsche beweging genekt. Zelfs werden de grafkruisjes der Vlaamsche volksjongens, opgericht voor gevallen kameraden in de frontlinies en uit eigen zak betaald, vernield en het puin gebruikt voor wegverharding. Grafschennis beteekende niets als 't er om ging, de Vlaamsche beweging te smoren.

Dit alles is ruimschoots in het openbaar bekend. Hoe kan men dan zeggen, dat 't Belgische hof met de Vlaamsche onderdanen meevoelde!

Er werd daar in België een strijd gevoerd, *er werd geleden zonder weerga om 't Nederlandsche volkseigen te redden*. Een strijd, waarvan wij te weinig weten. Beseffen wij, dat een deel van 't Nederlandsche volk aan den Yzer bloedde, dat Nederlandsche steden vernield werden, een heele bevolking ontbering leed, omdat zij gekoppeld zat aan een wezensvreemd Fransch-Waalsch volk? Een hereenigd Nederland zou buiten den oorlog gebleven zijn. De scheuring van 1830 wreekte zich op 't Zuid-Nederlandsche volk, terwijl 't Noord-Nederlandsche volk in veiligheid verkeerde, pro-dit, of pro-dat, maar zelden genoeg pro-Nederlandsch om met de Vlamingen te kunnen mee lijden.

Maar er kwam weer aansluiting. De Vlaamsche frontpartij werd opgericht en verzamelde de uitgesproken Vlaamschgezinden, de Vlaamsche nationalisten, die niet meer van België wilden weten, die strijden wilden voor een Vlaanderen, dat zelfstandig zijn lot bepalen zou. Ook de naar 't buitenland uitgewekenen vonden elkaar terug. 't Is aan hen te danken, dat de geheime aanwijzingen van den Belgischen minister Hijmans aan zijn agenten in Limburg (3 Juli 1919) aan de Nederlandsche regeering bekend werden.

Nog verder ging 't Franskiljonisme. 't Annexionisme stak den kop op. Geen dank voor de hulp aan vluchtelingen. Neen, hier met de Schelde, hier met de Limburgsche kolen! Vervolgens trachtte Franco-België door middel van een verdrag aan Nederland rechten te ontfut-

selen. De Nederlandsche Regeering bezweek voor dezen aandrang en aanvaardde het tractaat-van Karnebeek. Mussert moest het „Nationaal Comité van actie tegen het tractaat met België" oprichten om het Nederlandsche Volk wakker te schudden en tengevolge van de aldus gevoerde actie (men herinnert zich de geschriften van mr. Van Vessem tegen het verdrag) werd het Belgisch tractaat door de Eerste Kamer verworpen.

Herinnert ge U, lezer, de kleurige plakkaten in Den Haag: „Vlaanderen—Holland, steunt elkander", sindsdien jammerlijk door den Noord-Nederlander vergeten. Men heeft zelfs niet geschroomd den uitgeweken activisten 't leven in Holland onaangenaam te maken, om onzen nabuur toch maar gunstig te stemmen.

Na den oorlog begint 't alles beheerschende driehoeksgevecht tusschen de Walen, de Vlaamsche Belgicisten en de Vlaamsche nationalisten. De Walen en Franskiljons zijn onbetwistbaar meester in België. Zij regeeren met harde hand, meedoogenloos wordt de verfransching doorgevoerd. Geen middel van druk en van wetsverkrachting wordt nagelaten. België aan de Walen! Alle posten zijn voor hen. Vlaanderen is een wingewest, een kolonie waar Franschsprekende ambtenaren, officieren enz. het heft in handen hebben. Zij zijn de dragers der (Fransche) beschaving. Zonder hen ware in deze kolonie alleen duisternis. — Zoo kon Kardinaal Mercier in 1906 laten bekend maken, dat de Nederlandsche taal niet geschikt is voor hooger onderwijs! — Ook Vlaanderen kent zijn „150.000 Saarfranschen" met vervalschte volkstellingen en lijsten.

De volgens onze kranten zoo populaire burgemeester Max in Brussel veegt zijn hielen aan alle taalwetten en vertrapt 't Nederlandsch in Brussel. Brussel heet nu reeds Fransch; een oer-Nederlandsche stad met daarover een verstikkenden laag Fransche smeer; met kunstmatigen toevloed van Waalsche ambtenaren; met den „Onbekenden Soldaat" die 90% zeker een Vlaming is, een Nederlander; waar onze gezanten eentalige Fransche kransen ophangen. Walen en Franskiljons zijn de doodsvijanden onzer Nederlandsche cultuur. Maar stil, negeert de Vlamingen, eert de meesters! Maar de Walen zijn nog eerder pro-Frankrijk dan pro-België. België, zoolang als 't hun dienstig en dienstbaar is. Zoo niet, dan naar 't grootere vaderland, naar Frankrijk. Daarom zullen zij nooit toegeven aan de Vlamingen, die hun heerschappij zouden kunnen bedreigen.

In elk geval hebben de Walen een sterk nationaal gevoel. Zij zouden revolutie maken, voordat zij zich eenige tweetaligheid zouden laten opdringen. En zij zijn steeds één, katholieke, liberalen en socia-

listen, als 't tegen eene toegeving aan de Vlamingen gaat, terwijl de afgevaardigden uit de Vlaamsche gewesten door de kunstmatige partij-indeelingen niet één lijn schijnen te kunnen trekken. Hierbij is echter te bedenken, dat in de Belgische partijen de Walen en Franskiljons den hoofdtoon voeren.

De Belgicisten, dat zijn mannen van het type van Cauwelaert, e.d., die goed kunnen spreken en alles beloven wat men wil, met 't oogmerk de Vlamingen zoet en ongevaarlijk te houden. Van Cauwelaert, die op de barricade zou gaan staan, maar in een ministerzetel tuimelde. Het zijn de menschen, die België langs den weg van taalwetten zouden veroveren, maar zelf Fransch spreken in 't Parlement en daar hun Vlaamsche volksgenooten (de Nationalisten) trachten belachelijk te maken, als die voor hun volk strijden.

De Vlaamsch-Belgicisten spreken over „meerderheidsmentaliteit", maar kennen die zelf niet. Zij zeggen „wordt rijk", z.g. met de bedoeling voor 't Vlaamsche volk een gezeten middenstand te scheppen. Inderdaad velen begonnen hun politieken loopbaan als z.g. felle Vlamingen, arm aan geld en eindigden als burgemeester, minister, president van groote banken, rijk aan goed, maar uitgespuwd door hun eigen Vlaamsche volk wegens hunne karakterloosheid. Zij zijn de producten van een honderdjarig stelselmatig gekweekt verraad. Zij verschacheren de levensrechten van het Vlaamsche volk tegen voordeelen voor zichzelven, Over den rug van het gekromde en gebeukte Vlaamsche volk naar boven gekropen, maar steeds bereid toe te geven aan België ten koste dierzelfde Vlamingen die ze afvaardigden om de Vlaamsche belangen te dienen.

Uitvluchten waren steeds te vinden. Steeds was er iets in gevaar, dan was 't België, dan weer de frank, dan weer de „ziel van het kind", maar Vlaanderen moest maar wachten. In de katholieke, socialistische en liberale partijen vindt men de Belgicisten steeds als de minderen der Walen en Franskiljons. Bij iedere stemming van wetten ten behoeve van Vlaanderen, laten zij toe, dat, onder drang der Franskiljons, de wetsontwerpen ontkracht, of eenvoudig een paar jaar op den langen baan geschoven worden. Gelukkig, dat 't eenvoudige volk anders is, als dat troepje politieke zwendelaars en intriganten. In volksvergaderingen treden zij op als brullende leeuwen, in Brussel echter als lammeren, die gedwee de begrootingen stemmen van regeeringen, die hun in 't gezicht trappen, van regeeringen, die in 't Fransche kielzog als vazal meevaren en die 't gevaarlijke Fransch-Belgische militair verbond afsloten, waarvoor straks Vlaanderen zijn Nederlandsch bloed mag storten.

Omdat deze Belgicisten 't ver brengen, lezen wij over hen in onze kranten, maar niet op welke wijze dat geschiedde. Deze heeren komen soms zelfs in Holland lezingen houden, hoe goed 't reeds gaat met de Vlamingen en dat wij, Noord-Nederlanders, er ons toch vooral niet mee moeten bemoeien.

Niet ten onrechte, dat de Walen hen verachten en dat de Vlaamsch-hatende Kardinaal Mercier meende, dat „'t Vlaamsche volk voorbeschikt is om te dienen" (onder de Walen). Maar hij vergat dat deze Belgicisten den naam van Vlaming, van Nederlander, onwaardig zijn.

Maar de Belgicistische beweging kan immers niets zijn.

Zij berust op een leugen, n.l. op de dwaling, dat Vlaanderens belangen in den Nederlandsch-vijandigen Staat België gediend kunnen worden.

De Vlaamsch-Belgicistische strooming heeft daarom geen macht. Bij de laatste verkiezing wist zij door een schandelijke manoeuvre den nationalisten, overwegend katholiek als de anderen, vele stemmen te ontstelen, onder den leus „Voor de ziel van het kind", onder voorwendsel, dat iedere stem niet op de R.K. Staatspartij uitgebracht, straks den ziel van 't kind in gevaar kon brengen. Dergelijke argumenten, waar geloof en politiek vermengd worden en waarbij tenslotte het misbruikte geloof het gelag moet betalen, zijn ook in andere landen niet onbekend. Dat de Vlaamsche kinderziel aan een onteerende verbastering wordt uitgeleverd en straks zelfs aan 't Fransch-Belgische verbond geofferd wordt, speelt voor deze vaderlandlooze clerico-politiekers geen rol. De druk en terreur op goed katholieke Vlamingen en goed Vlaamsche geestelijken uitgeoefend, vult een zwarte bladzijde.

De Vlaamsch-nationalistische beweging wil niet meer van België weten. Zij zoekt hare kracht in de bewustmaking van het Nederlandsche volk in België. Zij wil van hen maken menschen, die aan hun eigen toekomst gelooven, die voor hun Nederlandsch karakter weten te leven, te strijden en te offeren. Zij zullen België verloochenen en daarmee zal België's lot bezegeld zijn. En zij weten te strijden en te offeren, die kerels. Zij zijn taai en hardnekkig. Zij zullen weer baas worden in eigen huis en dan vliegen de parasieten er uit, de Walen, de Franskiljons, de Belgicisten; dat willen zij en dat gelooven zij en op dat geloof aan hun eigen karakter en aan hun eigen ziel komt 't aan. En die ziel is Nederlandsch! 't Gaat ver buiten het bestek van dit geschriftje eene documentatie te geven van dien nationalen strijd,

van de terreur, broodroof, vervolging, waaraan zij bloot staan. Maar de Noord-Nederlander, die er in belang stelt, zal met trots en vreugde ontdekken, dat 't Nederlandsche volk, 't welk de Vlamingen toch zijn, nog steeds levenskrachten heeft, die 't beste voor de toekomst doen hopen en ook onszelve weer eene opleving geven in ons nationaal leven, dat in Noord-Nederland hard bezig is in eene schijnbare verzadiging te verstarren. Bij de Vlaamsche nationalisten ontwaakt tegelijkertijd met hun Nederlandsch besef, ook eene hunkering naar een eigen vaderland, liefst een vaderland, dat alle Nederlanders omvat, de Vereenigde Nederlanden, Dietschland. Dit Nederland zou dan de Delta der groote rivieren aan de Noordzee moeten omvatten. Zonder Waalsche vreemdelingen ditmaal. Een vaderland waar alle Nederlanders tesamen aan eene Nederlandsche beschaving en een Nederlandsch leven kunnen meewerken, die niet eentonig zal zijn, maar de verscheidenheden van Noord en Zuid, Oost en West zal gebruiken om aan die beschaving vele levenssprankelende facetten te geven.

Of die Vlaamsche idealen eene utopie zullen blijven, zal de komende tijd ons leeren. Ook bij velen in Noord-Nederland leven idealen en begrippen, die 't Nederlandsche volk ook herkennen in de Vlamingen, Brabanders en Limburgers ten Zuiden van de reeks kille steenen, die tesamen onze Staatsgrens heeten.

Brussel is een ernstig vraagstuk. Het is eene kunstmatige verfranschende enclave in Vlaamsch land. De Vlamingen zullen Brussel nooit opgeven. Hun standpunt „Brussel—Vlaamsche grond" kan nooit opgegeven worden zonder een breede strook Nederlandsch gebied aan de Walen te verliezen. En nog is 't Brusselsche volk in meerderheid Vlaamsch, al ontvangt 't in die taal geen onderwijs meer. Spreekt in Brussel Nederlandsch en houdt vol, ook al antwoordt de Brusselaar misschien in 't Fransch, omdat hij zich eerst nog voor zijn jammerlijk, opzettelijk onteerd Vlaamsch schaamt. En Brussel is een oer-Nederlandsche stad, al worden alle oude Dietsche namen door Fransche straatnamen vervangen. Brussel is niet alleen eene mooie stad, waar men zoo goedkoop en aardig kan uitgaan en leven. Het is de wondeplek van 't heele Nederlandsche volk. Vergeet dat nooit!

***

De bewustwording van Vlaanderen, waarvoor de grondslag voor een groot deel te zoeken is in de kortstondige vereeniging met Noord-Nederland van 1815—1830, dwong de Belgische regeering tenslotte

eenige wetten te maken, welke tesamen als taalwetgeving bekend, de Vlamingen eenigermate tevreden moeten stellen. Eenigermate, want volkomen konsekwente wetten zouden eene bestuurlijke scheiding van Vlaanderen en Wallonië tengevolge hebben en dan natuurlijk eene staatkundige scheiding binnen korten tijd.

Eerst heette 't „Pour les Flamands la même chose" (Fransche bevelen, de Vlaamsche vertaling volgde niet) en sprak men van „les sales Flamins". Het nieuwe systeem heet: „il faut que la Flandre se sent aimée" (Vlaanderen moet zich bemind gevoelen), wat niet belette, dat een Brusselsch socialist in het Parlement nog onlangs „de Roodhuidentaal der provincie" niet wilde verstaan (dit is Uw en mijn Nederlandsch, waarde lezer!)

Een kort overzicht der taalwetgeving moge volgen.

In België was 't de meerderheid der bevolking niet mogelijk hooger onderwijs in eigen, d.i. Nederlandsche taal te krijgen. Afgestudeerden konden zich in hun vak niet in behoorlijk Nederlandsch uitdrukken. Een taal- en sociale kloof werd geslagen tusschen 't volk en zijn aangewezen leiders. De twee staatsuniversiteiten Gent en Luik waren Fransch, zoo ook de Katholieke universiteit in Leuven en de Vrije universiteit in Brussel. In plaats van een koninklijke inlossing van een koninklijke belofte, ontstond om Gent de meest onverkwikkelijke strijd met handelen, schacheren, dreigen, compromissen en saboteeren, met als resultaat, dat in Gent twee cursussen zouden gegeven worden, een z.g. Vlaamsche cursus, n.l. $^1/_3$ der lessen in 't Fransch, $^2/_3$ in 't Nederlandsch en een andere cursus $^1/_3$ Vlaamsch en $^2/_3$ Fransch. Lach niet lezer, walg!

De Franskiljons richtten daarnaast een Ecole des Hautes Etudes op, waaraan later de Staat nog subsidie gaf en die nu nog bestaat en waaraan de franschelende fossiele professoren der Vlaamsche universiteit meewerkten, alles om de Nederlandsche universiteit nog meer te saboteeren. De Vlaamsche studenten hebben uit principe-vastheid den z.g. Vlaamschen cursus geboycot tegen den zin der Belgicisten type-van Cauwelaert.

't Katholieke Leuven, uit angst toch Vlamingen aan de Staatsuniversiteit-Gent te zullen verliezen, richtte eenige z.g. Vlaamsche leergangen in, hoewel zonder veel geestdrift en werkelijk niet om de Nederlandsche cultuur te helpen.

Eenige jaren geleden werd Gent vernederlandscht, met een staf geërfde franskiljonsche professoren, die nu plots Nederlandsch heeten te kennen. Anti-Vlaamschheid is nog steeds een betere aanbeveling

dan goede wetenschappelijke kennis. De eerste rector was Vermeylen die goed werk trachtte te doen. Als zijn opvolger wenschten allen den alom zeer geëerden Vlaming, professor Daels; maar een konkelarij der Vlaamsche ministers bracht Bessemans, een weinig beteekenende kracht, en als Vlaming onbetrouwbaar, aan het bewind. Met veel franskiljonsch vertoon, onder bescherming van soldaten en politie, wordt jaarlijks de Hoogeschool geopend. De goede Vlamingen blijven daarvan weg. Heden wordt er ondergronds gekuipt om weer Fransche lesuren er in te brengen.

Uit concurrentiedwang worden in 't Katholieke Leuven ieder jaar een paar Vlaamsche leergangen meer ingericht.

De z.g. Vervlaamsching van 't leger heette onmogelijk. Onmogelijk, dat Nederlandsche volksjongens door Nederlandsch sprekende officieren zouden worden opgeleid. De Vlamingen wilden Vlaamsche divisies. Eenige Vlaamsche soldaten weigerden Fransche bevelen op te volgen. 't Volk kwam in beroering. De Vlaamsch Katholieke kamergroep moest wel wat doen en 't leger werd vervlaamscht, d.w.z. er kwamen Vlaamsche regimenten. De omgang tusschen de officieren is nog Fransch, trouwens die zijn van huis uit Vlaamsch-onkundig en -vijandig, en voeren de wet niet naar den geest uit. Immers strafmaatregelen zijn niet voorzien. Een geheel doorgevoerde indeeling in Waalsche en Vlaamsche divisies ware voor België niet zonder gevaar, omdat Vlaamsche divisies wel eens konden weigeren voor Franco-België te vechten.

Ook de vervlaamsching der openbare besturen geschiedde zonder dwangmaatregelen in de wet te voorzien, overbodig volgens de zoo goed vertrouwende (lees slappe) Vlaamsche Belgicisten. 't Heet nu Nederlandsch in Vlaanderen, Fransch in Wallonië en gemengd in Brussel. Inderdaad wordt echter 't land door Vlaamsch-onkundige Walen geregeerd in de meerderheid, die alle hooge posten bezet houden. De ondergeschikte Vlaamsche ambtenaren mogen zwoegen en vertaalwerk leveren. Immers meestal worden de zaken in het Fransch behandeld en dan voor 't Vlaamsche publiek vertaald. Deze vertalingen zijn befaamd. In de besturen worden de Vlamingen zoo klein mogelijk gehouden. De Vlaamsche pers staat eindeloos vol grieven maar niemand stoort zich er aan. De z.g. Vlaamsche ministers zijn veelal in Vlaamsch opzicht karakterlooze typen, die zorgvuldig met 't oog op die eigenschap uitgekozen worden. Maar wat te verwachten in een land, waar de meeste ministers, de Parlementsvoorzitters en de hoogste staatsambtenaren geen Vlaamsch kennen en met verachting op 't Nederlandsche volksdeel neerkijken.

De ministers zelf houden zich niet eens aan de wetten. Zoo kon onlangs een minister met een eenvoudig rondschrijven trachten de wet op de openbare besturen in Vlaanderen gedeeltelijk weer op te heffen.

Wat de Walen betreft, zij dreigen met revolutie, wanneer men hen met de geringste tweetalligheid zou lastig vallen.

De Vervlaamsching van 't onderwijs (lager- en middelbaar-) is een ander onwaardig schouwspel. De openbare en katholieke scholen zeiden niet te kunnen vervlaamschen voor de ander begon. De openbare scholen zijn nu theoretisch vernederlandscht in Vlaanderen. De katholieke scholen verfranschen voor een deel nog lustig voort, immers, zeggen de Franskiljons, Nederlandsch is niet een volwaardige beschaafde taal. Ware beschaving is Fransch, zooals op sommige scholen geleerd wordt: „J'aime la France (sic!) comme j'aime mon Dieu". De wet bevat wederom geen strafbepalingen, maar vele handigheidjes om sabotage mogelijk te maken en is dit niet voldoende, dan wordt de wet eenvoudig opzij gezet, zooals in Brussel, waar de laatste Vlaamsche school uitgeroeid wordt onder 't goedkeurend toezicht der regeering en de onverschilligheid van 't hof. Met de onderwijsknoeierij kan een boek gevuld worden over druk op de ouders, vervalsching en wetsverkrachting.

De Vervlaamsching van 't gerecht werd steeds uitgesteld. Van den willekeur van de rechtbank hing het verhoor af en de berechting misschien in een taal, die ge niet verstaat.

Een wet werd ingediend bij 't Parlement. De behandeling werd gesaboteerd en, zelfs door de ministers, verknoeiende amendementen ingediend, om de wet zooveel mogelijk te verzwakken. Bovendien werden de rechtbanken nog snel volgestopt met Vlaamsch-onkundige en -vijandige Franskiljons en Walen, die straks deze wet moeten toepassen, en hoe!

Onlangs werd de wet aangenomen, nadat den Belgicisten weer een offer afgeperst was door de Franskiljons. Drie zuiver Vlaamsche gemeenten werden voor de uitvoering dezer wet beschouwd als hoorende bij de agglomeratie Brussel, d.w.z. dat daar straks lustig verfranscht zal kunnen worden.

***

Bij de wetgeving ten bate der Vlamingen moet men goede trouw, breedheid, loyaliteit en royaliteit niet zoeken. De Vlamingen hebben reeds begrepen, dat van België geen heil te verwachten is. Volgens een der stichters van België, Rogier, was toch het doel van België

om 't Nederlandsche volksdeel uit te roeien, om de aanhechting aan Frankrijk voor te bereiden.

Geen wonder, dat de nationalist zegt: eerst België kapot, voordat Vlaanderen kan leven.

De Vlaming voelt niet voor België, dat steeds zijn vijand is. Hij is meest onbewust nationalist. De Belgicist tracht hem voor België te vangen, terwijl de Vlaamsch-Nationalist werkt om hem voor zijn eigen volk te behouden.

Vijandig of minstens onverschillig tegenover de Vlamingen staat alles wat machtig is, hof, bestuur, leger, hoogere geestelijkheid enz. en de sterke Franschgezinde pers.

De Franskiljons en Walen trachten systematisch te verfranschen; Brussel, de kustbadplaatsen, 't Limburgsche kolenbekken en Vlaanderen dus in blokken te deelen. 't Zou dan niet lang meer duren, of 't Nederlandsche Volkskarakter zal gesmoord zijn en er ligt een Fransch België aan onze grens. De strijd om Brussel en den zuidelijken taalgrens is van 't uiterste belang voor 't heele Nederlandsche volk.

Jammer ontbrak dikwijls eene goede leiding bij de Vlamingen. Groepen van nationalisten stonden soms tegenover elkaar.

Een groot mensch is Dr. Borms, na den oorlog ter dood veroordeeld, welk vonnis veranderd werd in levenslange kerkerstraf. Hij weigerde gratie te vragen en kwam eerst na 10-jarige gevangenschap met ongebroken idealen uit de Leuvensche cel. In 1929 vond in Antwerpen eene verkiezing plaats, waar slechts twee candidaten optraden n.l. een liberaal en Borms (toen nog in de cel). De verkiezing ontwikkelde zich tot een strijd: „Vlaanderen—België en een kaakslag voor België. 83.000 stemmen voor den Vlaamschen „verrader" Borms en slechts een vierde deel daarvan voor den Belgischen „patriot".

Eenige jaren geleden werd de Raad van Vlaanderen weer opgericht, die jammer genoeg niet de plaats inneemt, die zij behoorde in te nemen.

De Vlaamsche nationalisten worden steeds meer anti-België en vóór Nederland, vóór hereeniging. Kon eenige jaren geleden nog geestdrift gewekt worden voor den eisch van zelfbestuur en de deeling van België in twee bondsstaten, dat standpunt is nu reeds verouderd en terzijde geschoven door de jeugd. Daarmee ging echter een tijdperk van verwarring gepaard en van inzinking, welke nu overwonnen schijnt te zijn. Gustaaf de Clercq stichtte 't Vlaamsch Nationaal Verbond en hierbij sloten de meeste nationalisten zich aan. 't Leidersbeginsel wordt hierbij sterk op den voorgrond gebracht.

De Dietsche nationaal-solidaristen (Dinasos) onder Van Severen

zijn bij de Vlaamsche nationalisten niet gezien, wegens de politiek van hun leider, die weinig heldere, zgn. „Bourgondische" doeleinden nastreeft. Zij vormen een kleine groep.

Verder stichtten de Vlamingen vele vereenigingen, die hun kracht vergrooten en tegelijk de Belgische vereenigingen bloed aftappen. Op 't gebied van wetenschap, sport, kunst, cultureel en economisch. Een doorwerkend streven: „Geen Vlaamsch — geen centen". Ontegenzeggelijk is de toekomst aan de 5 millioen Vlamingen. Echter zal krachtige leiding en groote eenheid 't proces versnellen, vele onnutte offers en ellende besparen en een onnoodige verlenging der volksverdrukking voorkomen.

Indrukwekkend zijn de jaarlijksche Vlaamsche Bedevaarten naar den Yser, waar een reusachtig kruis opgericht is in den vorm van de Vlaamsche soldatenkruisjes der oorlogskerkhoven, welke kruisjes na den oorlog door 't niets ontziende Franskiljonisme vernield werden en voor wegverharding gebruikt.

Eenigen konden nog gered worden en zijn in 't Yzerkruis ingemetseld. Dat machtige gedenkteeken werd uit de penningen der eenvoudige Vlaamsche volksmenschen opgebouwd. Ieder jaar wordt een bedevaart gehouden, waarbij eenige in den oorlog gesneuvelde idealisten herdacht worden. „Zij liggen als zaden in het zand, hoop op den oogst, o, Vlaanderland". Die bedevaarten, waarbij zelfs over 200.000 menschen bijeen kwamen, zijn uitgesproken Vlaamsch (Nationaal). Belgicistische grootheden blijven voorzichtig weg. België wordt daar volkomen genegeerd. België heeft daartegenover alleen vijandschap getoond en gendarmen gestuurd. Ook Noord-Nederlanders verschijnen daar in gemeenschapsgevoel. Konden wij in de laatste jaren in Nederland een dergelijk machtig, geestdriftig volksgemeenschapsgevoel toonen?

Is een herstel der al-Nederlandsche gemeenschap, eene hereeniging, waarover men wel eens spreekt, geheel onmogelijk?

Heelemaal niet. Als de Waal ziet, dat niet meer voor hem het vet van de soep is, en de Vlamingen steeds bewuster worden van hun Nederlandschen aard, dan zal de Waal zelf de scheiding wenschen om naar zijn groote vaderland Frankrijk te gaan, waar hij thuis hoort. Een geheel onbloedig proces van uitvriezen zal dat tot stand brengen, mits niet de Fransche partij naar de wapenen grijpt en dat zal Europa niet dulden.

Stelt belang in Zuid-Nederland, bereist het en tracht het te leeren kennen ook onder den verstikkenden Franschen korst. De Vlaamsche nationalisten zijn in Europa onze eenige onzelfzuchtige vrienden, om-

dat zij ook Nederlanders zijn. Tracht den Vlaming te begrijpen, zijn deugden, zijn fouten, die onder 't licht van eeuwen van terugstelling en verdrukking bekeken moeten worden.

***

Wanneer men over de Vlaamsche beweging spreekt ontmoet men vooral bij ouderen onwetendheid, dus onverschilligheid, dan verwondering, ook beduchtheid. De jongeren, welke gewoonlijk ook meer volksch willen denken, zijn meestal beter op de hoogte.

Droogstoppel, meer op rust gesteld, komt met vragen, welke bedoeld zijn om bij voorbaat al aan te toonen, dat hij overschot van gelijk heeft zich van alle belangstelling verre te houden. Gij kunt U de vragen denken als wij alleen de antwoorden daarop geven.

Zeker gaan de Vlamingen ons aan. Het zijn Nederlanders, die door het wisselende krijgsgeluk van den eigen stam afgescheurd werden en nu de meerderheid naar 't getal uitmaken in den staat België en een minderheid in Noord-West-Frankrijk. Neen, wij moeten niet blij zijn hen in 1830 kwijt geraakt te zijn. Zij waren niet de oproermakers, maar 't waren de aan Nederland vijandige Walen en Franschelaars. Zij werden meegesleept en hebben daarvan de ellende bitter genoeg ondervonden. De Fransche militaire druk heeft ons uit Zuid-Nederland verdreven. Er zou bij eene hernieuwde vereeniging geen reden zijn weer weg te willen, als zij behoorlijk als de andere Nederlanders behandeld worden. 't Zouden geen veroverden zijn, maar vrijwillig zich aansluitenden. Ruziemakers heeten zij, maar in den staat België zijn zij gedwongen om te ageeren, anders gingen zij heelemaal ten onder. Het is verwonderlijker, dat zij nog zoo lankmoedig gebleven zijn.

Anders als wij, zoo drukdoenerig? Friezen, Limburgers, Hollanders zijn ook zeer verschillend, maar allen Nederlanders. Wij behoeven toch niet allen gelijk stijf te zijn. Verscheidenheid is eerder een aanwinst. Trouwens, wat voor last hebt gij er van? Gij kunt rustig in Den Haag of Blokzijl wonen. De Zuid-Nederlanders zijn een nog onverbruikt volksdeel hetwelk nieuwe krachten en gedachten brengen kan, wat ons nationaal leven bevruchten zal. Denkt gij, dat het volkskarakter precies langs onze grenzen verandert? Ja, die paar smokkelaars en onbetrouwbare grensschuimers, die gij toevallig in uw dorp kende, zijn toch niet typisch voor alle Zuid-Nederlanders. Alle Nederlanders zijn ook geen prachtnummers.

Katholieke overheersching? Wij hebben toch niets tegen het katho-

lieke geloof. En wij willen toch juist eene volkseenheid, die geen kunstmatige splitsing naar stand, klasse of geloof wil erkennen. Echter, zelfs in een democratisch verkozen parlement zou de R.K. Staatspartij, volgens berekening, haar positie niet eens sterk kunnen wijzigen en verre ervan blijven een meerderheid te zijn. Trouwens deze en dergelijke partijen zijn te onnatuurlijk om steeds te kunnen blijven bestaan en wel allerminst tegenover het groeiend Nationaal-Socialisme. De geestelijke eenheid overwint ten slotte. Eene hereeniging uit partijpolitiek af te wijzen ware misdadig, ja, krankzinnig. Zoudt gij soms om consequent te blijven Limburg of Brabant willen afstooten, alléén om de verhouding der partijen te wijzigen? Dat een dergelijk argument gebruikt wordt, toont hoever wij in onze volkszelfvernietiging al gekomen zijn. Of denkt gij, dat de tegenwoordige, toevallig begrensde, politieke Nederlandsche staat het eenigst mogelijke ideaal voorstelt voor altijd?

Last met die Franschelaars? U zult eens zien hoe snel die verdwijnen, hetzij naar Frankrijk en Wallonië, hetzij dat zij zich snel aanpassen (om der wille van de smeer...), als niet onze eigen Haagsche Franschelende menschjes die vogels in het leven houden.

Onmogelijk? De staat België is door menschelijke handelingen in elkaar geknutseld en kan dus ook ontbonden worden door menschelijk overleg. Wat de anderen er tegen hebben? Een sterke Nederlandsche staat in West-Europa moet hun liever zijn, dan de onzekere staat België in dezen stormhoek van Europa. Wallonië is voor Frankrijk een mooie compensatie. Trouwens de goed- of afkeuring van Europa is voor de Zuid-Nederlanders geen reden zich als volk te laten afmaken. Ook niet de bangheid van pers en burgerij in Nederland. Onmogelijk? Polen, Joego-Slavië, Tschecho-Slowakije, enz. Kleine staatjes zonder levenskracht? Geldt voor Vlamingen, voor Nederlanders, het onvolprezen ideaal der nationale vrijheid dan niet? Natuurlijk is het niet zeker, of Vlaanderen zich wil aansluiten, maar ook een onafhankelijke Nederlandsche buurstaat is ons lief. Toch is eene aansluiting te verwachten. Of wij zelf willen? Als wij niet volslagen in zelfgenoegzaamheid stikken, natuurlijk wel. Daarom juist moet gij in de Vlamingen belang stellen, om uw latere beslissing te kunnen verantwoorden. 't Is geen gunst, maar een plicht tegenover U zelf en tegenover de Nederlandsche volksgemeenschap, ja zelfs tegenover den huidigen Nederlandschen staat.

België een bolwerk tegenover Frankrijk? Onnoozele. De Fransche hand in Belgischen handschoen. De kanonnen van het fort Eben-Emael bestrijken heel het zuidelijkste Limburg! Internationaal ge-

sproken is Frankrijk reeds onze grensbuur, maar vermomd, dus gevaarlijker. Daarover huiverde toch juist onze van Karnebeek. Neen, een openlijk Frankrijk aan onze grens, waarmee wij geen strijdpunten behoeven te hebben, is ons liever dan juist dit België. Of wilt gij uit lafste egoïsme van de Zuid-Nederlanders verwachten, dat zij zich voor onze Droogstoppels zouden opofferen? Wordt redelijk, gij egoïst.

Geen voordeelen voor Nederland als staat? Een staat van ruim 13 millioen in West-Europa beteekent wat en staat veiliger tegenover 't oosten en zuiden. Daarvan zullen de buren wel afblijven.

Een groote staat, die beter voor Indië kan zorgen. Een staat, die in West-Europa een bemiddelende, stabiliseerende rol kan spelen; voor den vrede van meer belang, dan nu onze pacifisten met machtelooze moties.

Economisch? Een ordening van de transport- en handelsbelangen der groote havensteden Amsterdam, Rotterdam en Antwerpen op eerlijken basis zonder internationalen naijver beteekent winst. Een luisterrijk samenspel van landbouw, veeteelt, industrie, handel, scheepvaart, koloniën met een arbeidend volk van 13 millioen zielen.

Cultureel belangrijk? Natuurlijk, denkt toch aan onze literatuur, tijdschriften, vereenigingen, tooneel, films, allen een kommervol bestaan leidend.

Wat bij een splitsing van België gebeuren zou? 't Historisch gebeuren zal zijn loop hebben.

De belangstelling voor den strijd der Zuid-Nederlanders zal ook Uw hart wat luider doen kloppen; uw trage bloed wat sneller doen vloeien, U nieuwe idealen voor Nederland bijbrengen en laten zien dat het een land is waard om voor gestreden te worden. Het zal U ook den belachelijken futielen Nederlandschen politieken partijstrijd nog duidelijker in zijn onwaarde voor oogen voeren.

Waarom onze pers en voorlichters Vlaanderen doodzwijgen? Omdat de Fransch-Belgische invloed bij ons grooter is, dan gij denkt. Kijkt U de lijsten der Fransch- en Belgisch-beridderde en bemedaljeerde Nederlanders in de krant maar eens na, allen bij uitstek verdienstelijke personen voor... Nederland? Of zijn het voorschotten voor een plooibare, sympathieke houding tegenover Frankrijk en België, dus onverschilligheid tegenover de Zuid-Nederlanders? De doofpotterij is systematisch, opdat wij niet zien zullen hoe ten Zuiden onzer staatsgrens onze cultuur doodgetrapt moet worden. Daarom ook die bakersprookjes van die zoo geheel van ons verschillende Vlamingen, die wij gelukkig in 1830 kwijt raakten. Maakt U

daarvan los, onderzoekt 't vraagstuk voor U zelf en ziet hoe uw oordeel veranderen zal.

***

Nadat Droogstoppel ons met een reeks vragen bestormde zult gij, lezer vragen: „Maar wat wilt gij, wat verwacht gij van mij?"

Welnu, wij zijn geen imperialisten en annexionisten. Wij wenschen geen aanhechting van vreemde volksgroepen of zelfs van eigen volksgroepen tegen hun vrije verkiezing. Wij houden rekening met huidige staatkundige feiten en verhoudingen. Maar men kan van ons geen oprechte vriendschap verwachten voor een staat, waarin onze volksgenooten niet als volwaardigen beschouwd worden. Wij wenschen, dat de diplomatie in de toekomst rekening houdt met het bestaan en met de zedelijke en stoffelijke belangen van een Dietsch, een Nederlandsch volk van ongeveer 13 millioen zielen, ook, wanneer dat volk door toevallige grenzen verdeeld is. Diplomatie is geen ijdel spel om deszelfswille, maar buitenlandsche Staatkunde moet gedragen worden door idealen, welke in 't volk zelf wortelen.

En wij zelf willen den Zuid-Nederlander steunen, zoowel cultureel, als moreel, wij willen zijn nooden meevoelen, hen nieuwen moed inspreken en wenschen hem toe, dat hij de plaats zal kunnen innemen, die hem toekomt.

Wij wenschen hem de staatkundige omlijsting toe, waarin hij zich 't beste kan uitleven. En mocht ooit een vrije Zuid-Nederlander ons de hand bieden, dan zullen wij krachtig toeslaan en stevig vastgrijpen, om verder blijvend samen te gaan.

Wij wenschen ons Noord-Nederlandsch volk een gezonde belangstelling en medeleven bij te brengen voor zijn verwanten en daarom 't netwerk te verscheuren der Fransche en Belgische „annexion des cerveaux" (de annexatie der geesten) zoo zorgvuldig bij ons geweven met de hulp van snobistische kliekjes en kringetjes, die spandiensten leveren.

Het ijdele zwoele spelletje met ridderordes, Alliance française, France-Hollande, Maison de France, de vele werkelijk meest zeer onbelangrijke lezingen door Fransch sprekende conférenciers, de Nederlandsche vereeniging van leden van 't Legioen van Eer (lach niet, lezer), de drijverij voor Fransch op de lagere school, voor 't Nederlandsche Studentenhuis in Parijs (1.100.000 gulden voor een vijf en twintigtal Nederlanders!) en nog veel meer, en nog veel meer, is niet zoo ongevaarlijk als 't oogenschijnlijk is. De z.g. nuchtere Hol-

lander is zeer gevoelig voor deze charmante propaganda, vooral als hij zelf daardoor interessanter, verhevener en belangrijker schijnen kan bij zijne kennissen en buren.

Wij hebben niets tegen Frankrijk en zijne cultuur. Wij wenschen in vriendschap met Frankrijk te leven, maar wij wenschen daarvoor niet ons recht van bestaan als Nederlandsch volk, in ruimen zin, op te offeren. Wij zijn er niet op gesteld hier dezelfde cultuur met gejuich binnen te halen die elders onzen volksgenooten met geweld ingestampt wordt en die dus onze eigen Nederlandsche beschaving niet wil eerbiedigen.

Zooals de Clercq 't zeer juist zeide op den Landdag der Vlaamsch-nationalisten te Kester (Vlaanderen).

„Iedere daad in de buitenlandsche politiek (van België) moet beschouwd worden van uit 't gezichtspunt, wat zullen de gevolgen ervan zijn voor 't geheele Dietschland."

Zoo ook willen wij Noord-Nederlanders niet vergeten, dat wij mede de verantwoordelijkheid dragen voor de belangen van een groot Dietsch volk.

Nederlanders, er zijn nog idealen te vervullen op nationaal gebied. Wij willen niet zijn verzadigde burgers, wij willen zijn een levend volk, wel een volk betrekkelijk klein in aantal, maar een volk, dat in al zijn deelen groote werken van kunst en beschaving heeft voortgebracht, van wetenschap, maar ook van durf en vastberadenheid.

Wij zijn geen volk, dat van plan is rustig af te sterven in zelfgenoegzaamheid. Wij hebben nog eeuwen voor ons. Wij willen ons daarvoor waardig toonen om der wille van ons Dietsche volk, om der wille van ons nageslacht.

11 JULI 1935.

DE GULDEN SPOREN SLAG
op 11 Juli 1302

.... en der steeg een stem op, grootsch, ontzaglik
dreunend wijd en ver door Kortrijks velden:
„Vlaanderen den Leeuw!" En 't stormde, en dreigend
zwaaiden al de goedendags, en vreeselik
ving dan aan de slag der Gulden Sporen!

ALBRECHT RODENBACH

Hoort nòg de stem van Dietschland, onverschrokken,
geweldig als een stortgolf, galm van klokken!
Waant het ons dood? Zijn jeugd is opgestaan
en snelt in 't licht en wil den schok weerstaan.
Hoort, ònze jeugd gaat nu den dag verkennen:
zij ziet geen stofwolk en geen ruiters rennen,
geen gilden saâmgeschaard, geen goedendag,
maar toch, 't wordt wéer een Gulden Sporen slag.

De zwarte liebaard klimt met tand en klauwen
in 't zonnig veld: 't herwekte zelfvertrouwen
van wien aan oogst gelooft wanneer hij zaait
en 't zweet niet acht, de zicht in 't koren zwaait.
Hoort nòg de stem van Dietschland en wordt wakker:
de Gulden Sporen slag op eigen akker
— dat zij uw taak, jeugd die te velde staat:
wéert u, al vlamt de zon u in 't gelaat!

En mocht de hemel ons zijn hagel zenden,
het koren platslaan, en de storm zijn benden
van wolk na wolk doen doemen ver uit zee,
dan méer dan ooit: ten strijde — elk voor twee!
Wij willen niet vertwijf'len en niet talmen:
in ons zal luid de stem van Dietschland galmen
— elk man een màn, al mocht hij òndergaan
— zoo wapp're fier de Leeuw met ons vooraan.

GEORGE KETTMANN Jr.

Uit den binnenkort te verschijnen bundel „De Jonge Leeuw" — uitgave: De Amsterdamsche Keurkamer — Ing. ƒ 1.25, geb. ƒ 1.75 (bandontwerp M. Meuldijk) — bij den boekhandel en in depot NENASU.